

ב"ה

שאלה

האם מותר לערוך סעודה לגיבוש הקהילה בבית הכנסת מאחר ואין מבנה ציבורי אחר?

תשובה

בית כנסת נועד לתפילה או לצורכי מצוה ולכן מותר לאכול בו רק סעודות מצווה. אולם, אם מראש היה ברור שבית הכנסת ישמש גם לצורך ציבורי, אזי נחשב הדבר כתנאי שמוריד את קדושת בית כנסת ואז ניתן להשתמש בו לצרכים ציבוריים כל שאין בכך ביזוי ומתוך שמירה על צניעות. בכל מקרה יש לשאוף לבניין קבוע המיוחד רק לתפילה וממילא תחול בו קדושת בית הכנסת באופן מלא.

מקורות:

מגילה כט, א

שולחן ערוך אורח חיים סימן קנ"א סעיפים: א, ד, יא

באור הלכה שם

מג"א (קנא) פסק שההתר לקיים סעודות מצוה מוגבל לסעודות עיבור החודש וכדו' שאין בהן פוטנציאל של שכרות-קלות ראש וכך פסק המ"ב (קנ"א סק"כ).

הרב עובדיה יוסף, ילקוט יוסף ח"ב סי' קנא סי"ג התיר כל סעודת מצוה אף זו שיש בה יין ושכר.

הרב יצחק יוסף - "דנו הפוסקים על דברי הגמ' שבתי כנסת שבבל על תנאי נבנו האם בארץ ישראל שלא נבנו על תנאי מותר לעשות תנאי? השו"ע אסר לעשות תנאי בארץ ישראל. ונחלקו הראשונים על בתי כנסת שבבל האם התנאי מועיל כאשר הם בנויים או רק לאחר חורבן וכתב רש"י שעשו תנאי להשתמש בהם כאשר הם בנויים. ואילו הרא"ש אמר שהתנאי מועיל רק בחורבנם. וכתבו התוספות למה בחו"ל מועיל תנאי? מפני שתבוא הגאולה תיפקע קדושתם ואילו בתי כנסיות בארץ ישראל לא מועיל תנאי שהרי קדושתם לעולם קיימת. הביאור הלכה הרחיב בדעות והקשה מדוע יהיה אסור תנאי בארץ ישראל שבית הכנסת קיים? הסיק שיש שלושה גדרים: א. דברים לא מכובדים אסור תמיד גם אם עשו תנאי ואסור גם לאחר חורבן בית הכנסת... ב. תשמיש חול קצת כמו אכילה ושתייה מותר תנאי בין בבנינו ובין בחורבנו. ג. להקל גם בארץ ישראל שהמקום דחוק." מתוך תשובה שכתב באתר מורשת.